

Sygn. akt V W 3161/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2016 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie V Wydział Karny

w składzie:

Przewodnicząca SSR Klaudia Milek

Protokolant: Agnieszka Gutowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 22 października 2015 r., 8 grudnia 2015 r., 11 lutego 2016 r., 15 marca 2016 r., 18 kwietnia 2016 r. i 18 maja 2016 r. sprawy, przeciwko **Z. B.** s. M. i J. z domu K. ur. (...) w miejscowości O.

obwinionego o to że:

w dniu 16 marca 2015 roku w W. przy ulicy (...) w (...) polityki Społecznej udaremnił przeprowadzenie kontroli upoważnionym pracownikom Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dotyczącej wydatkowania środków pieniężnych funduszu,

tj. o czyn z art.: 56B pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. nr 127, poz. 721, z późn. zm.)

Orzeka

- 1) Obwinionego Z. B. uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu czynu.
- 2) Koszty postępowania przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt V W 3161/15

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Polityki Społecznej z siedzibą w W. przy ul. (...) jest wojewódzką samorządową jednostką organizacyjną działającą w formie jednostki budżetowej, powołaną w celu realizacji zadań Samorządu Województwa (...) w zakresie polityki społecznej. Dyrektorem (...) Polityki Społecznej jest Z. B..

/dowód: zawiadomienie, k. 3, statut (...) Polityki Społecznej, k. 8-10/

W dniu 9 marca 2015 r. J. Z., będąca pracownikiem Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych skontaktowała się telefonicznie ze Z. B., informując go, iż w dniu 16 marca 2015 r. zostanie przeprowadzona kontrola w (...) Polityki Społecznej.

/dowód: zeznania świadka J. Z., k. 21-22, e-protokół rozprawy z dnia 22 października 2015 r. 96-97/

Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wystawił w dniu 16 marca 2015 r. upoważnienie nr (...) do przeprowadzenia przez J. Z., J. M., A. P. (1), K. F., A. S. i P. S., kontroli w Samorządzie Województwa (...) z siedzibą w W. przy ul. (...), w zakresie wykorzystania środków PFRON przekazanych Samorządowi

Województwa (...) według algorytmu, które Samorząd Województwa (...) przeznaczył na dofinansowanie kosztów działania Zakładu (...) stowarzyszenia (...) oraz Zakładu (...) Stowarzyszenia (...). Jako podstawę prawną przeprowadzenia kontroli wskazano w upoważnieniu art. 51 ust. 3 pkt 6 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych i rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 marca 2004 r. w sprawie zasad i trybu sprawowania kontroli przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Upoważnienie było ważne w dniach od 16.03.2015 r. do 20.03.2015 r. oraz od 23.03.2015 r. do 27.03.2015 r.

/dowód: upoważnienia, k. 11-16/

Na podstawie powyższych upoważnień w dniu 16 marca 2015 r. o godzinie 11:00 J. Z., J. M., A. P. (1), K. F., A. S. i P. S. stawili się w gabinecie Dyrektora (...) Polityki Społecznej w osobie Z. B., celem wykonania czynności kontrolnych. Po okazaniu Z. B. upoważnień do kontroli, oraz po uzyskaniu informacji z programu LEX, że podstawa prawa upoważnienia nie obowiązuje, Z. B. po konsultacji z radcą prawnym J. R. zakwestionował przywołaną w upoważnieniach podstawę prawną oraz podał, że upoważnienie jako miejsce przeprowadzenia kontroli wskazuje siedzibę Samorządu Województwa (...) przy ul. (...), nie zaś (...) Polityki Społecznej. Pracownicy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych nie potrafili odnieść się do tych wątpliwości.

/dowód: notatka służbowa, k. 18, zeznania świadka J. Z., k. 21-22, e-protokół rozprawy z dnia 22 października 2015 r. 96-97, pismo K. F., k. 30v, zeznania świadka K. F., k. 29, e-protokół rozprawy z dnia 8 grudnia 2015 r. 110-111, zeznania świadka A. R., k. 33, e-protokół rozprawy z dnia 15 marca 2016 r. 137-138, zeznania świadka A. P. (1), e-protokół rozprawy z dnia 11 lutego 2016 r. k. 124-129, pismo A. P. (1), k. 36-39, wyjaśnienia obwinionego, k. 42, e-protokół rozprawy z dnia 8 grudnia 2015 r. 109-110, zeznania świadka J. R., e-protokół rozprawy z dnia 11 lutego 2016 r. k. 121-124, zeznania świadka J. P., e-protokół rozprawy z dnia 15 marca 2016 r. k. 139-140, zeznania świadka J. M., e-protokół rozprawy z dnia 18 kwietnia 2016 r. k. 147-148, zeznania świadka P. S., e-protokół rozprawy z dnia 18 kwietnia 2016 r. k. 148-150, zeznania świadka A. P. (2), e-protokół rozprawy z dnia 18 maja 2016 r. k. 154-155, zeznania świadka P. K., e-protokół rozprawy z dnia 18 maja 2016 r. k. 156/

Na prośbę J. Z., Z. B. złożył J. Z. pismo z informacją o wątpliwościach dotyczących upoważnień udzielonych pracownikom Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jednocześnie zwracając się o wskazanie w tych upoważnieniach, jako podstawy prawnej, obecnie obowiązującego aktu prawnego.

/dowód: pismo z 16.03.2015 r., k. 17, wyjaśnienia obwinionego, k. 42, e-protokół rozprawy z dnia 8 grudnia 2015 r. 109-110, zeznania świadka J. P., e-protokół rozprawy z dnia 15 marca 2016 r. k. 139-140/

W tym dniu dalsze czynności kontrolne nie zostały przeprowadzone. Z uwagi na pisemne stanowisko Dyrektora (...) Polityki Społecznej oraz wątpliwości co do prawidłowości upoważnień, pracownicy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samodzielnie podjęli decyzję o zaprzestaniu kontroli i opuszczeniu (...) Polityki Społecznej.

/dowód: zeznania świadka J. Z., k. 21-22, e-protokół rozprawy z dnia 22 października 2015 r. 96-97, zeznania świadka K. F., k. 29, e-protokół rozprawy z dnia 8 grudnia 2015 r. 110-111, zeznania świadka A. P. (1), e-protokół rozprawy z dnia 11 lutego 2016 r. k. 124-129, wyjaśnienia obwinionego, k. 42, e-protokół rozprawy z dnia 8 grudnia 2015 r. 109-110, zeznania świadka J. R., e-protokół rozprawy z dnia 11 lutego 2016 r. k. 121-124, zeznania świadka A. R., k. 33, e-protokół rozprawy z dnia 15 marca 2016 r. 137-138, zeznania świadka J. P., e-protokół rozprawy z dnia 15 marca 2016 r. k. 139-140, zeznania świadka P. K., e-protokół rozprawy z dnia 18 maja 2016 r. k. 156/

Pismem z dnia 17 marca 2015 r. Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych poinformował Z. B., że kolejny termin kontroli został wyznaczony na dzień 24 marca 2015 r.

/dowód: pismo, k. 19, 26-27/

W dniu 24 marca 2015 r. pracownicy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeprowadzili czynności kontrolne w (...) Polityki Społecznej. W tym dniu Z. B. złożył wniosek o wyłączenie od udziału w sprawie A. P. (1). Zastępca Prezesa zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych odmówił uwzględnienia tego wniosku.

/dowód: zeznania świadka J. Z., k. 21-22, e-protokół rozprawy z dnia 22 października 2015 r. 96-97, wniosek o wyłączenie, k. 25, pismo, k. 24, wyjaśnienia obwinionego, k. 42, e-protokół rozprawy z dnia 8 grudnia 2015 r. 109-110, zeznania świadka A. R., k. 33, e-protokół rozprawy z dnia 15 marca 2016 r. 137-138, protokół, 135-136/

Obwiniony w postępowaniu wyjaśniającym oraz przed Sądem nie przyznał się do winy oraz wyjaśnił, że w dniu 16 marca 2015 r. po otrzymaniu upoważnień od pracowników Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ustalił za pomocą programu LEX, że rozporządzenie wskazane jako podstawa prawna upoważnienia nie obowiązuje. Nadto w upoważnieniach nie wskazano, że obejmują one umocowanie do kontroli w (...) Polityki Społecznej. Pracownicy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mający przeprowadzić kontrolę w żaden sposób nie ustosunkowali się wówczas do tych wątpliwości. Z tych przyczyn obwiniony wskazał te wątpliwości w piśmie doręczonym przedstawicielowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Pracownicy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samodzielnie podjęli decyzję o zaniechaniu kontroli i opuszczeniu (...) Polityki Społecznej. Następnie w piśmie wysłanym obwinionemu wyjaśniono obwinionemu, że powołane przez niego przepisy odnoszące się do podstawy prawnej upoważnień nie są aktualne oraz wyznaczono dodatkowy termin kontroli na dzień 23 marca 2015 r. W tym dniu obwiniony zezwolił na przeprowadzenie kontroli, pomimo że w upoważnieniach nie wskazano, że obejmują one umocowanie do kontroli w (...) Polityki Społecznej.

/dowód: wyjaśnienia obwinionego, k. 42, e-protokół rozprawy z dnia 8 grudnia 2015 r. 109-110/

Z. B. ma 59 lat. Jest żonaty, na utrzymaniu ma dwie córki. Z zawodu jest psychologiem, obecnie zatrudniony w (...) Polityki Społecznej, uzyskuje dochód w wysokości około 5000 zł miesięcznie. Nie karany sądownie. Nie był leczony psychiatrycznie ani odwykowo.

/dowód: wyjaśnienia obwinionego, e-protokół rozprawy z dnia 8 grudnia 2015 r. k. 109/

Sąd zważył, co następuje:

Sąd uznał wyjaśnienia obwinionego za wiarygodne w całości, albowiem były one spójne i logiczne, oraz znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. W szczególności należy wskazać, że świadkowie K. F., A. P. (1), J. R., A. R., J. P. i P. K. potwierdzili wyjaśnienia obwinionego, iż pracownicy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samodzielnie podjęli decyzję o zaniechaniu kontroli i opuszczeniu (...) Polityki Społecznej, przy czym obwiniony ani nie odmawiał im okazania dokumentów, ani też nie odmówił przeprowadzenia kontroli. Decyzja o zaniechaniu kontroli i opuszczeniu (...) Polityki Społecznej spowodowana była natomiast wątpliwościami co do podstawy prawnej upoważnień i co do podmiotu, w którego siedzibie zgodnie z upoważnieniami miała zostać przeprowadzona kontrola.

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom świadków J. Z., K. F., A. R., A. P. (1), J. R., J. P., A. P. (2) i P. K.. Zeznania tych świadków były logiczne i wzajemnie uzupełniały się. Świadkowie zgodnie przedstawili przebieg spotkania mającego miejsce w dniu 16 marca 2015 r. Z uwagi na fakt, że zeznania świadków wzajemnie korespondowały ze sobą oraz z wyjaśnieniami obwinionego, a nadto były zgodne z treścią notatek i pism sporządzonych po spotkaniu w dniu 16 marca 2015 r., Sąd uznał je w całości za wiarygodne.

Zeznania świadków J. M. i P. S. Sąd uznał za wiarygodne jedynie w części, w której zeznania te znajdują potwierdzenie w zeznaniach w/w świadków. Za niewiarygodne Sąd uznał natomiast, że Z. B. poinformował, iż przeprowadzenie kontroli w dniu 16 marca 2015 r. nie będzie możliwe i odmówił okazania dokumentów (...) Polityki Społecznej. Po pierwsze wskazać trzeba, że J. M. zeznała, iż podczas spotkania Z. B. odmówił J. Z. okazania dokumentów, a w

tym czasie w gabinecie Z. B. obecne były również pozostałe osoby uczestniczące w kontroli. Tymczasem żaden ze świadków, w tym również J. Z., nie potwierdził wskazanych okoliczności. Jedyne P. S. początkowo zeznał, że Z. B. odmówił okazania dokumentów, jednakże ostatecznie stwierdził, że obwiniony nie wypowiedział słów, iż odmawia udostępnienia dokumentacji. Z uwagi zatem na powyższe Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom świadków J. M. i P. S. we wskazanym zakresie.

Oceniając pozostały zebrany w sprawie materiał dowodowy, Sąd dał wiarę zgromadzonym i zaliczonym w poczet dowodów dokumentom w postaci: zawiadomienia o wykroczeniu /k. 2-6/, dokumentacji /k. 7-16, 18-19 i 135-136/, pism /k. 17, 24-27, 30-31, 36-39/. Powyższe dowody pozaosobowe ze względu na swój charakter i rzeczowy walor nie budziły wątpliwości Sądu co do ich wiarygodności oraz faktu, na którego okoliczność zostały sporządzone oraz ze względu na okoliczności, które same stwierdzały. W związku z powyższym Sąd uczynił je podstawą dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych.

Z. B. został obwiniony o to, że w dniu 16 marca 2015 r. w W. przy ul. (...) w (...) Polityki Społecznej udaremnił przeprowadzenie kontroli upoważnionym pracownikom Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dotyczącej wydatkowania środków pieniężnych funduszu, tj. o czyn z art. 56b pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 56b pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, kto udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli podlega karze grzywny do 5.000 złotych.

Ustawodawca wprowadził nie sprecyzował w wymienionym wyżej przepisie, o jaki rodzaj kontroli chodzi. Udaremnianie lub utrudnianie przeprowadzenia kontroli należy odnosić zatem do obowiązków, jakie na określone podmioty nakłada ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Czyn polegający na udaremnianiu lub utrudnianiu kontroli prowadzonej na podstawie np. art. 51 ust. 3 pkt 6 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych stanowi więc wykroczenie zagrożone karą grzywny do 5000 zł.

Utrudnianie przeprowadzenia kontroli polega na stworzeniu przeszkody skutkującej przedłużeniem czasu trwania kontroli, natomiast udaremnienie przeprowadzenia kontroli sprowadza się do uniemożliwienia jej przeprowadzenia w danym miejscu i czasie. Dla przyjęcia, że doszło do popełnienia wykroczenia, konieczne jest ustalenie, że pomiędzy bezprawnym zachowaniem sprawcy a skutkiem w postaci utrudnienia lub udaremnienia przeprowadzenia kontroli zachodzi związek przyczynowo skutkowy.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie obwiniony swoim zachowaniem nie wypełnił znamion ww. wykroczenia. Obwiniony nie odmówił pracownikom Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych okazania dokumentacji, ani też nie wyprosił ich z siedziby (...) Polityki Społecznej, a jedynie w czasie spotkania w dniu 16 marca 2015 r. zakwestionował przywołaną w upoważnieniach podstawę prawną oraz podał, że upoważnienie jako miejsce przeprowadzenia kontroli wskazuje siedzibę Samorządu Województwa (...) przy ul. (...), nie zaś (...) Polityki Społecznej. Czynności obwinionego sprowadzały się również do pisemnego wskazania ww. wątpliwości. Zachowanie tego rodzaju nie może jednak zostać uznane za utrudnianie lub udaremnianie przeprowadzenia kontroli. Wskazać trzeba, że obwiniony będąc dyrektorem (...) Polityki Społecznej miał prawo i jednocześnie obowiązek zweryfikować okazane mu dokumenty oraz żądać wyjaśnień w zakresie wątpliwości dotyczących tych dokumentów. Wykonanie tych obowiązków przez obwinionego nie może zostać uznane za utrudnianie przeprowadzania kontroli, w szczególności że wątpliwości przedstawione przez obwinionego były uzasadnione. Obwiniony bazował bowiem na informacji uzyskanej z programu LEX, z której wynikało, iż rozporządzenie z dnia 22 marca 2004 r. Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zasad i trybu sprawowania kontroli przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w dniu 16 marca 2015 r. nie obowiązywało. Dodatkowo w upoważnieniach nie wskazano, że obejmują one umocowanie do kontroli (...) Polityki Społecznej, a jako podmiot kontrolowany wskazano Samorząd Województwa (...) z siedzibą w W. przy ul. (...). Istniały więc uzasadnione wątpliwości co do prawidłowości

upoważnień udzielonych pracownikom Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz co do ich umocowania do przeprowadzenia kontroli w (...) Polityki Społecznej. Trzeba mieć również na uwadze, że kierownik zespołu kontrolującego J. Z. nie potrafiła w dniu 16 marca 2015 r. wyjaśnić obwinionemu wskazanych wątpliwości i zwróciła się do niego, aby wskazał je na piśmie, co też obwiniony uczynił. Takie zachowanie obwinionego stanowiło więc jedynie wypełnienie jego obowiązków wynikających z pełnionej funkcji i w żaden sposób nie utrudniało przeprowadzenia kontroli, w szczególności że do obwinionego nie zwrócono się wówczas o przedstawienie dokumentacji przygotowanej do skontrolowania lub o udzielenie innych informacji dotyczących działalności (...) Polityki Społecznej. Skoro więc obwiniony nie odmówił okazania dokumentów lub udzielenia informacji, a decyzja o opuszczeniu (...) Polityki Społecznej została podjęta samodzielnie przez kierownika zespołu kontrolującego J. Z., jego zachowanie nie wypełniało znamion wykroczenia z art. 56b pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Z uwagi na powyższe, obwinionego należało uniewinnić od zarzucanego mu czynu, o czym Sąd orzekł w pkt 1 wyroku.

W pkt 2 wyroku Sąd przejął koszty postępowania na rachunek Skarbu Państwa orzekając na podstawie art. 118 § 2 k.p.w.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji